

SANTA BÀRBARA

full parroquial

Vilafranca de Bonany

Dip.Leg. PM 26-1980, núm. 3 20-VII-1980

Editorial

Un parell de dies més i les nostres festes patronals ja seran aquí.

Al pròxim número de SANTA BARBARA ja podrem fer un petit anàlisi d'aquestes, però ara tan sols podem expressar la nostra esperança. Esperança que no és sinó el profund desig de que les Festes de la Beata tenguin un caràcter veritablement popular.

A qualsevol diccionari podem veure que el mot "popular" té dues accepcions molt importants i que, en el nostre parèixer, fan referència a qualitats complementàries.

La primera suposa una eceptació per part del poble de l'activitat que aspira a ésser qualificada de popular, és a dir, que és necessari que aquesta sigui del seu gust i estigui d'acord amb la seva manera de pensar i viure.

La segona, i no per això manco important, contempla l'aspecte de participació del poble. Aquest no pot quedar postergat al paper d'espectador, sinó que hi a de prendre part activa.

Les festes d'un poble com el nostre no es poden mesurar agafant com a única referència la durada de les verbenes i la qualitat dels conjunts que hi actuen. No oblidem que som un poble que viu inmers dins un contexte geogràfic i lingüístic ben determinat.

Tan sols ens resta desitjar que arribi el dia en que els nostres vells no puguin pronunciar el famós "allò sí que eren festes". Perquè...no tot és nostàlgia del temps passat.

associació cinematogràfica de vilafranquers

El passat dia set va tenir lloc en el Club Jovent Unit una reunió que tenia per objecte estudiar la possible formació d'una societat de vilafranquers afició nats al cinema.

En principi es va decidir formar una Junta Directiva provisional que serà la que haurà de donar les primeres passes.

Aquesta va quedar de la següent manera:

PRESIDENT.: Francesc de S'estany
SOTA-PRESIDENT . .: Joan Morlà (carter)
SECRETARI.: Francesc Cristià
TRESORER: Llorenç de Boscana
VOCALS: Pere Morei, Bartomeu Pujol, Maria Pobila,
Antonia Pobila i Caterina Batlle.

Les activitats que en principi es pensen dur a terme són:

- a) Sessions de Cinema-Club
- b) Cursets d'iniciació al cinema pels aficionats
- c) Intentar aconseguir una mena d'arxiu històric-visual dels esdeveniments relacionats amb el nostre poble.
- d) Formació d'una petita biblioteca especialitzada en aquesta activitat.

Finalment, volem dir que agraiem a tots els interessats per aquets temes que es posin en contacte amb qualsevol dels integrants de l'esmentada Junta Directiva.

La Junta Directiva.

temps de crisi i esperança

Dues paraules juntes, crisi i esperança, perquè encara que no ens ho sembli hi ha en el concepte crisi, al menys un cinquanta per cent d'apertura a la confiança. Aquest vocable té el seu origen en el llenguatge metge; per extensió s'ha reconegut a totes les altres formes d'expressió. Hi ha crisi en una malaltia quan s'arriba a aquest punt en que el malalt pot millorar o recaure definitiva-ment. Es doncs la crisi una conjuntura, una bifurcació de camins que no sempre conduiran al pitjor d'ells. Però sabem que hi ha una constant en els homes que fa que les paraules que tenen dos sentits es quedin amb el temps amb el pitjor.

Aquesta crisi ens deu fer reforçar l'optimisme. El mateix fet de reconèixer aquesta situació ens pot treure d'ella.

Si miram al nostre voltant, si veiem com es mouen els empresaris de petita i mitjana empresa o bé els obrers o treballadors del camp i també els professionals, vorem com mai hi ha hagut una actitud tan unificadora com la que ara es prodiga. Què és lo que ha succeït? Doncs que la crisi ens ha posat en marxa. Els

obrers de la mà sindical fan complir els seus drets, i els empresaris també van de la mà; els conradors intenten unificar-se i formar petites o grans cooperatives per absorbir el paper del intermediari i defensar millor els seus malparats productes, i els professionals mai havien tingut una actitud col·legial com la que ara tenen.

La crisi doncs ens ha despertat. No per això hem d'ésser ingenus i dir que millor és la crisi que la tranquil·litat, però sí advertir que el desafiament dels nous temps està responent amb activitat. I és consolador comprovar que si la crisi no ha pogut ésser evitada, pareix, amb tota claretat, que pot i deu ésser vençuda.

Gabriel Miquel.

GLOSES POPULARS

Per l'amo Antoni Salero

Sant Miquel té ses balances,
i es pecats mos pesarà
jo a Déu vull alabar
sempre ne cont alabances.

Amb bona devoció
me'n vaig anar a confessar,
no tenia que explicar
i li vaig dir una cançó.

Pare me present aquí
a confessar-me aquest sant dia
perquè sa dona m'envia
i no sé que li he de dir.

Hi ha persones agudes,
que tu ho ets, jo ja ho sé
has de fer lo que et diré:
procura es quedar bé
i disfruta lo que pugues.

Vaig seguint el bon camí
que el confés me va donar,
si puc riure i disfrutar
ho és lo que m'agrada a mi.

Tenc s'animeta salvada,
d'anar al cel és segur
bon camí he sabut dur,
això és lo que a Déu agrada.

Sempre s'ha dit i direm
es passats i es que vendran
que a Déu tots el comenam
i ninguns el coneixem.

S'ha de prendre amb paciència
i saber-se conformar,
Adan i Eva van pecar
perquè volgueren menjar
del fruit que sol congriar,
que en el terrenal està
a l'arbre de la ciència;
venim de la seva herència
i tots per viure hem de penar

En el Judici Final
a tots mos han de judicar.
Adan i Eva van pecar
en el país terrenal
pel fruit del bé i del mal
i tots ho hem hagut de passar
i si vol mos perdonarà
el Pare Celestial.

+ + + + +

frases per pensar

Hi ha nins tan intel·ligents que ni volien neixer.

QUAN el teu fill refusa les joguetes és que vol jugar amb tu.

A la democràcia i a l'excusat tot acaba en papers.

QUAN crid no és que vulgui xerrar, és que no vull escoltar.

MANCO mal que els polítics no són els encarregats de fer sortir el sol.

SI no ets bi-sexual ja et perds, d'entrada, mitja humanitat.

NO ho oblidis mai: Quan un home et digui "vols beure"? , és que necessita xerrar.

MOLTES voltes la nostra "caritat" consisteix en donar ulleres als sords.

(Jaume Santandreu a la revista MANACOR)

"La terra és un obsequi que Déu fa a tots els humans. No és lícit que els be neficis arribin només a uns pocs".

"Les organitzacions socials han de setar al servei de l'home".

"L'home no és mai un simple instrument de producció".

Joan Pau II

Quan hom troba el sentit de la seva existència, el troba també per a molts dels qui l'enrevolten.

Manel Soler Palà

un dia a maó

Per Pere Fons

Sí, un dia a Maó, vuitanta mallorquins de turistes, fent-nos passar per estrangers: fàbriques, bijuteríes, gin, la caldereta, etc. ¡Massa comerç, explotació, consum! I els monuments, les navetes, les taules, el panorama, el Toro, etc.? També ho mostren, però a vegades un poc forçats pels clients i fent una mica de força moral per dur-los allà on hi ha la lloc preparada.

Es normal, diem, tothom té dret a viure, però és una pena tenir que viure baix d'un sistema que, conscient o inconscientment, ens esclafa a tots.

Pere Fons.

el nostre futbol

La Directiva del Club de Fútbol Vilafranca nos ha hecho llegar las siguientes notas informativas para que las demos a conocer a todos los aficionados i vilafranquenses en general.

A) TORNEO DEL MELON.- Se ha llegado a un acuerdo con el Poblense, el Baleares y el Costancia con motivo de finalizar la IX edición del Torneo del Melón. Los partidos se jugarán el próximo día 8 de Agosto en el campo Miguel Nadal. A las 19'30 empezará el Costancia-Vilafranca (3º y 4º puesto) y a las 21'30 el Baleares-Poblense (1º y 2º puesto).

Esta final se desarrollará en Palma por exigencia del Comité de Competición.

Aunque las gestiones realizadas han sido muchas, la X edición del Torneo del Melón no podrá celebrarse debido a que los posibles equipos participantes ya tienen compromisos formales que les impiden tomar parte en él.

B) INFANTILES, JUVENILES y ALEVINES.- Los equipos de infantiles y juveniles podrán tomar parte en la próxima confrontación liguera ya que se ha conseguido levantarles la sanción federativa que se les impuso la pasada temporada al darse de baja una vez realizados los calendarios respectivos.

El día 14 d'aquest mes han quedado inscritos y constituidos los correspondientes depósitos.

Ya que no se ha conseguido levantar la sanción que recae sobre los alevines, se constituirá un grupo que, a base de participar en diferentes torneos, se preparará para la próxima temporada.

Próximamente se hará una reunión con los padres de los jugadores para ultimar detalles.

C) PLANTILLAS.-

Juveniles- formada por 16 jugadores

Infantiles- se necesitan un mínimo de 4 jugadores para completar el equipo - el que quiera puede dirigirse al presidente)

Preferente- de momento se cuenta con 9 jugadores locales. También, y para reforzar la plantilla, se incorporarán 2 soldados de la Balonpédica Linense de III División. De la antigua plantilla permanecen en el equipo 6 jugadores.

En lo que a entrenadores se refiere:

Juveniles - Guillem Vidal

Infantiles- sin concretar

Preferente- Domingo Aznar, exentrenador del equipo de aficionados de Felanitx, actual campeón de Baleares.

Es un hombre que cree ciegamente en la gente joven y en los jugadores locales. Esta es la razón de su fichaje.

D) ENTRENOS.- Los entrenos se llevarán a cabo en Vilafranca y podrán tomar parte activa en ellos todos los interesados, previa consulta con el Presidente del Club.

E) OBJETIVOS.- El objetivo principal es la

formación de una verdadera cantera y la promoción del fútbol y demás deportes en general, a todas las edades.

En lo concerniente al equipo de Preferente, el objetivo básico es el de mantener la categoría y procurar realizar una buena campaña.

De todas maneras, todos y cada uno de estos puntos se debatirán en la Asamblea General que se celebrará a mediados de Agosto.

F) **CAPAÑA DE CAPTACION DE SOCIOS.**- El día 3 de Agosto se iniciará la campaña de captación de socios que intentará en lo posible, recaudar lo suficiente para empezar a cubrir el presupuesto de la próxima temporada (1.580.000'- pts. aproximadamente).

Tipos de socios:

Honor. 5.000'- pts.
Numerarios 3.000'- pts.
Especial 1.000'- pts (señoras y jubilados)

Mayores de 75 años..entrada gratuita

Estos carnets serán válidos para la totalidad de equipos, y los de honor para todos los actos que el Club organice.

El Club espera toda la ayuda posible de parte del aficionado.

G) **SUBVENCIONES.**- Queremos expresar nuestro agradecimiento al Ayuntamiento por la subvención que nos concedió en el último Pleno.

màlaga-ceuta

Aquesta vegada ens hem ajuntat vilafranquers i Santamariers; érem uns quaranta. Un avió ens dugué a Màlaga. La carretera del cel estava plena de clots (pareixia un carrer de Manacor) i Na Maciàna, la nostra bullanguera, ja havia perdut els colors de la cara i s'afarrava al capellà com ansa de salvació. Tocar terra va ésser alenar a fons i recobrar la tranquil·litat. Ronda, Algatocín i Tarifa on es conta la tràgica història de "Guzman el Bueno".

"Algeciras" va ésser posada. Bon descans, tothom dormí a gust, cap mal pensament consentit. Ben dematí embarcàrem cap a Ceuta. Una brusqueta fina ens feia entrar en ganes de comprar paraigues, no vos dic res: ses paraigüeries quedaren buides, 4,5,6,7 i 8 paraigues per cap. Totd'una va sortir el sol, però ja ens havien fotut els duros. Ceuta aferrada al Marroc, domini espanyol; Gibraltar aferrat a la Península, domini anglès. Això no s'acaba d'entendre.

De tornada: La Línea, Estepona, Marbella, Fuengirola, Torremolinos, avió i a ca nostra manca gent. A les quatre de la matinada el llit ens rebia dins les seves entranyes.

Com a nins que juguen al mateix caramull d'arena foren els vilafranquers i santamariers, tots preocupats per fer la vida agradable als altres. L'egoisme havia desaparegut, el cel nou havia arribat: un somni que hauria d'ésser realitat.

Pere Fons.

acords municipals

Al passat Ple de l'Ajuntament, i amb assistència de tota la Corporació Municipal llevat dels regidors Gabriel Febrer Sansó i Joan Bauzá Morey, es prengueren els següents acords:

1.- Aprovació del pressupost de l'any 1980 que suposa un total de VIII milions i mig de pessetes.

2.- Subvencions a les diferents Associacions, segons la relació que es detalla:

Germanes de la Caritat.	400.000'-
C.S. futbol diferents categories.	50.000'-
Societat de caçadors.	10.000'-
Societat de ciclisme.	10.000'-
Club tenis.	10.000'-
Club hípica	10.000'-
Associació de teatre.	5.000'-
Voleibol escola	25.000'-
Cinema-Club	5.000'-
Club Jovent Unit.	5.000'-
Full Parroquial	5.000'-
Associació de balls (dues categories)	15.000'-
Escola de mallorquí	5.000'-
Escola de pares EKA	5.000'-
Tamborers	10.000'-
Creu Roja	2.000'-
Associació lluita contra el càncer.	2.000'-
Subnormals.	6.000'-

Total . 580.000'-

3.- Assignació econòmica als membres del Consistori.

Per unanimitat s'acordà assenyalar les assignacions i compensacions dels membres electius del Consistori en les quanties següents:

-BATLLE.	20.900'- pessetes mensuals
-REGIDORS.	1.380'33pessetes mensuals

El total anual d'aquestes assignacions puja 418.000'- pessetes, equivalents al 5% del pressupost ordinari en vigor.

El Regidor Pere Estrany Sansó demana que consti en acta que renuncia al seu sou a favor de l'ajuntament.

Així mateix, el tinent de Batlle Sebastià Bover Mut, renuncia al seu sou a favor de les Germanes de la Caritat.

4.- Se faulta al Sr. Batlle per gestionar dels organismes competents el suministra d'aigua potable a la vila.

personatges populars

per l'amo En Tomeu Puil

Es dia 24 d'Agost de l'any 1889 va néixer, a sa casa de sa carretera on avui hi habita en Joan Coll, l'amo En Joan Rumbande. Son Pare es nomia Sebastià i sa mare Catalina. Es dedicaven com tants d'altres, a fer jornals per fora vila.

Ha entrat dins el 91 anys i cap metge encara l'ha visitat. Pren cafè, beu i fuma amb sa pipa tot el sant dia. Té una memoria privilegiada que li permet contar sa seva vida de quan era al·lot.

Recorda que ho passaven molt "pillo"; no hi havia un llamp que prendre a dins ca seva. Quan havien fet matances sa mare se'n cuidava de dur sempre sa clau des rebost dins sa butxaca. Un dia que torrava xulla d'amagat, va sentir renou i, perquè no li trobassin, la se va posar dins ses baldrigues i li va hofegar tota sa panxa.

A 10 anys va combregar amb sa roba manllavada a Francesc Mestre i ses sabates a n'es sabater Pitge.

L'endemà, va començar de porquer a Son Alzebitx guanyant 6 duros de soldada. Diu que el tractaven bastant bé, però es pa també curtejava (quan no tenien cap mal de cap per sa temporada de ses figues de moro).

Seguint sa tradició familiar, des de molt jove començà a fer qualque glosa. Recorda sa primera que va fer en públic, dirigint-se a son pare:

Mon pare, es fill en Joan,
ses cançons que fa son bones,
i per qüestió de fer gloses,
de la mitat ja vos guany.

Son pare li contestà:

N'hi ha molts que sols no són
per jornal ni escarada,
i ei es fill guanya a son pare,
comanem molt ferm ta mare
que jo a ca nostra no hi torn.

Estant de missatge a Aubocassa, no estava massa d'acord amb l'amo i, un dia que estava un poc enfadat, se va desferrar aquesta:

A damunt s'era d'Aubocassa
no mi venguin a cercar,
amb quaranta cans de caça
no mi tornen aplagar.

L'any 1912 està de missatge a Albadellet i guanya 60 duros de soldada. Té 23 anys i se casa amb na Francesca Rossa, parant sa casa a Son Pastor. Encara recorda el que li costà es parament peça per peça: es llit 7 duros, sa caixa 6, sa vànova 12 pts, es mirall 2 pts, sis cadires de poll a 6 reals cada una, 3 quadres també a 3 reals cada un, es matalàs de palla d'ordi no li costà res ja que li regalaren sa palla.

Com que a les hores encara no coneixien es carro de foc, ni per la vila hi passava "es carril", no podien sortir fora des terme a fer sa lluna de mel. Per això, sa passatjada va ésser anar a Sa Rota on se'n'hi dugueren xitxeros i faves tendres per fer escudella fresca.

Des de poc temps de casats fins l'any 1930 romangueren de majorals a Son Alzebitx i, llavors, passaren a ésser majorals de Sa Bestida fins l'any 1934.

No hi havia ball de sequer, i molt menys en es des poble, on en Joan Rumbande no animàs amb sa seva veu i tocant ell mateix sa guitarra.

Es veritat que no recorria es pobles fent gloses, però també ho és que tots es glosadors que venien a la vila el demanaven perquè les fes una cançó.

Es increïble sa facultat de retenció que té aquest home de 91 anys que, sense sater fer una O amb un tassó, no només recorda ses cançons que va fer sinó també ses que li varen fer a ell.

En podria escriure moltes ja que quan comença no té fi, però només vos ne diré unes quantes.

Un any, en Madoret, que era un gran glosador éssent es figaraler de Son Alzebitx, va saber que es vespre en Rumbande i es porquer havi en anat a caçar gorriçons sense poder-ne agafar cap. Per això li digué:

Pes portal de sa pallisa
per dins es porxo vengué
en Rumbande i es porquer.
M'han empestat es paller
de tanta de plomadissa.

I en Rumbande li respongué:

Just de ses plomes més fines
que tenen devora es bec,
en menys d'un any he fet
matalàs per jo i ses nines.

Una altre resposta:

Una carta m'arribà
és cert i no vaig de bromes,
i si vull embarcar ses plomes
un vapor per jo vendrà
i les se'n duran a cremar
per fer oli a ses tafones.

Contesta a na Joana Cartera que el pregà
perquè n'hi fes una:

Ara ja tenc mal cantar,
perquè ja he tornat vell,
perquè ja tenc es vadell
que no s'infla per mufar.

En Sebastià Nuviet li demanà quin pés fa
sa lluna i li contestà:

En caminar ja "trepesses"
i alerta amb no travalar,
un duro et vull donar
si tu me saps endevinar
quantes bufes avui som fetes.

Igual que ses monjes tancades que se caven
sa tomba en vida, també ell s'ha preparat sa des-
pedida i dona es darrer adeu a tot es poble amb
una cançó que diu:

Vaig fer bona confessió
i de sacrament lo mateix
i vaig tenir interès
de dir an es vilafranquers
que a tots les deman perdó
que ara aniran a enterrar-lo
que a tots fan lo mateix.

notícies fresques

VOLEM donar la benvinguda a la recent -
ment nomenada secretària de l'Ajuntament
de Vilafranca, Donya Maria Dolors Sureda
i Trujillo, llicenciada en Dret, de 29
anys d'edat. Esperam que l'estància en-
tre nosaltres li sigui el més agradable
possible.

+++++

NAIXEMENTS.-En Joan Sansó Rosselló, fill
d'en Josep Sansó i na Maria Rosselló.

En Guillem Garcias Rosselló, fill
d'en Miquel Garcias i na Catalina Barce-
ló.

Enhorabona.

DEFUNCIONS.-Ens han deixat per passar a
millor vida:

Na Joana Aina Garí Barceló

Na Catalina Sansó Barceló

Na Apolonia Bauzá Febrer

Descansin en pau.

CASAMENTS.-

En Jaume Ferrer Fornés amb na Marga-
lida Sansó Martí.

En Jaume LLull Nadal amb na Maria
Rosa Estrany Albons.

En Josep Pérez González amb na Ma-
ria Bauzá Artigues.

+++++

PER evitar la brutor, l'Ajuntament té a
disposició del poble un lloc per tirar-
hi escombraries de tota classe. Per mi-
llor informació adreçau-vos a l'Ajunta-
ment.

+++++

AL Butlletí Oficial de Balears del pas-
sat 26 de juny de 1980, hi ve inclosa
la següent nota referent a Vilafranca
de Bonany:

"En compliment de l'article 722 de la
lleí del Règim Local, text refós de 24-
6-1955, i a efectes de reclamacions, s'ex-
posa al públic l'expedient d'imposició
de contribucions especials de les obres
de pavimentació asfàltica dels camins de
Petra-Pou Nou-Sa Punta. Aprovat per l'A-
juntament en Ple en secció celebrada
el dia sis de juny de 1980.

+++++

LES inscripcions dels participans a les
carreres de la Beata es poden fer a Ca'n
Pujol. Ens han informat de que hi haurà
premis per tots els corredors locals.

+++++

EL dimecres dia 23, a les set de la tar-
da, hi haurà donació de sang a l'Ajunta-
ment.

+++++

L'equip que per la Beata jugarà contra
el Vilafranca serà o bé el Ca'n Picafort
o bé el "Porto-Cristo".

+++++

EL dilluns dia 21 i el dijous dia 24, de
7 a 9 de la tarda, hi haurà vacunació
de cans al "Matadero" Municipal.

+++++